

MATT R.P. Trączyński Sp.J.
ul. Północna 44,
64-000 KOŚCIAN
NIP: PL6980011500

tel. +48 (65) 512-12-59
+48 (65) 511-70-45, 46
fax +48 (65) 512-69-65
e-mail: matt@matt.pl www.matt.pl

Konto: MATT-MFP004-1003.5.1.0
BZ WBK I o/Kościan
55 1090 1274 0000 0000 2701 1679
BS Kościan
36 8666 0004 0102 9030 2000 0001

Bruksela, 16.03.2018

WYTYCZNE

dotyczące typu tachografów instalowanych i wykorzystywanych w pojazdach zarejestrowanych w państwie członkowskim, które są wykorzystywane do przewozu osób lub towarów drogą lądową i do których ma zastosowanie Rozporządzenie (WE) nr 561/2006

MATT R.P. Trączyński Sp.J.
ul. Północna 44,
64-000 KOŚCIAN
NIP: PL6980011500tel. +48 (65) 512-12-59
+48 (65) 511-70-45, 46
fax +48 (65) 512-69-65
e-mail: matt@matt.pl www.matt.plKonto: MATT-MFP004-1003.5.1.0
BZ WBK I o/Kościan
55 1090 1274 0000 0000 2701 1679
BS Kościan
36 8666 0004 0102 9030 2000 0001

WPROWADZENIE

Celem niniejszych wytycznych jest rozwiązanie niejasności dotyczących różnych typów tachografu, który ma być zainstalowany i używany w pojazdach zarejestrowanych w państwie członkowskim, które są wykorzystywane do przewozu osób lub towarów drogą lądową i do których ma zastosowanie Rozporządzenie (WE) nr 561/2006.

Tachograf to urządzenie rejestrujące zainstalowane w pojazdach drogowych, które rejestruje prędkość i dystans, a także czynności kierowcy, takie jak prowadzenie pojazdu lub odpoczynek. Umożliwia monitorowanie czasu jazdy i odpoczynku kierowców, a tym samym poprawia bezpieczeństwo na drodze i przestrzega warunków pracy kierowców.

Obowiązek na szczeblu UE dotyczący rejestracji czasu w transporcie drogowym sięga roku 1969. Od tego czasu tachograf podlegał postępowi technicznemu, a prawodawstwo Unii zostało odpowiednio dostosowane. Obecnie istnieje kilka różnych rodzajów tachografów w związku z rozwojem unijnego prawodawstwa dotyczącego tachografów.

Przepisy unijne były regularnie dostosowywane do postępu technicznego w celu zapewnienia skuteczności i wydajności urządzeń rejestrujących, właściwej identyfikacji kierowców, a także rzetelnych informacji na temat czasu prowadzenia pojazdu i okresów odpoczynku. Unijny ustawodawca nieustannie dążył do wprowadzenia wymogów dotyczących bardziej nowoczesnego sprzętu, aby wykorzystać postęp techniczny w celu osiągnięcia ogólnych celów bezpieczeństwa drogowego i ochrony kierowców.

Do tej pory opracowano trzy generacje tachografów. Po tachografie analogowym powstały trzy różne wersje tachografu cyfrowego, a następnie tachograf inteligentny.

MATT R.P. Trączyński Sp.J.
ul. Północna 44,
64-000 KOŚCIAN
NIP: PL6980011500tel. +48 (65) 512-12-59
+48 (65) 511-70-45, 46
fax +48 (65) 512-69-65
e-mail: matt@matt.pl www.matt.plKonto: MATT-MFP004-1003.5.1.0
BZ WBK I o/Kościan
55 1090 1274 0000 0000 2701 1679
BS Kościan
36 8666 0004 0102 9030 2000 0001

Mnogość różnych generacji i wersji tachografów może prowadzić do trudności w ocenie, który z nich powinien być zainstalowany w pojeździe i który powinien być używany, zwłaszcza w przypadkach dotyczących pojazdów używanych lub w przypadku wymiany tachografu. Celem niniejszych wytycznych jest zatem wyjaśnienie tych kwestii.

Po przedstawieniu przeglądu ram prawnych i technicznych związanych z obowiązkiem instalacji tachografu (część I), niniejsze wytyczne dostarczą informacji na temat identyfikacji generacji lub wersji tachografu, który ma być zainstalowany i stosowany, w szczególności na temat wymiany tachografów i obowiązku zainstalowania tachografu w pojeździe będącym już w użyciu (część II).

I. RAMY PRAWNE I TECHNICZNE

1. Chronologiczny przegląd odpowiednich przepisów dotyczących tachografów

- Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3821/85 ustanowiło obowiązek instalowania i stosowania tachografów. Jego załącznik I zawierał wymagania techniczne dotyczące tachografów analogowych.
- Rozporządzenie (WE) nr 2135/98 Parlamentu Europejskiego i Rady dodało załącznik I B do rozporządzenia 3821/85. Niniejszy załącznik określa techniczne wymagania dotyczące tachografu cyfrowego. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1360/20027 zmieniło ten załącznik.
- Rozporządzenie (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady przewidywało, że pojazdy dopuszczone do ruchu po raz pierwszy powinny być wyposażone w tachograf zgodnie z wymogami załącznika I B z dniem 1 maja 2006 r.
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1266/20099 wprowadziło dalsze zmiany do załącznika I B. Od 1 października 2011 r. zaczęły obowiązywać niektóre z jego zmian. Z dniem 1 października 2012 r. zaczęły obowiązywać wszystkie pozostałe zmiany do załącznika IB.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 165/201410 uchyliło rozporządzenie (EWG) nr 821/85 i zmieniło rozporządzenie (WE) nr 561/2006. Powtórzono ogólny obowiązek instalowania i używania tachografów i wprowadzono pojęcie "tachografu inteligentnego".
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2016/79912, w swoim załączniku I C, ustanawia techniczne wymogi dotyczące "tachografu inteligentnego". Przewiduje on także, że inne tachografy powinny nadal spełniać wymogi załącznika I lub załącznika IB do rozporządzenia nr 3821/85, stosownie do przypadku.

MATT R.P. Traczyński Sp.J.
ul. Północna 44,
64-000 KOŚCIAN
NIP: PL6980011500tel. +48 (65) 512-12-59
+48 (65) 511-70-45, 46
fax +48 (65) 512-69-65
e-mail: matt@matt.pl www.matt.plKonto: MATT-MFP004-1003.5.1.0
BZ WBK I o/Kościan
55 1090 1274 0000 0000 2701 1679
BS Kościan
36 8666 0004 0102 9030 2000 0001

2. Przegląd różnych tachografów zgodnie z prawodawstwem UE

Prawodawstwo Unii przewiduje następujące generacje i wersje tachografów:

- a) tachograf analogowy, którego wymagania techniczne określono w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr 165/2014
- b) tachograf cyfrowy, którego wymagania techniczne określono w załączniku I B do rozporządzenia (EWG) nr 3821/85. Obecnie istnieją 3 różne wersje tachografu cyfrowego:
- (i) Pierwsza wersja: spełniające wymagania załącznika I B do rozporządzenia (EWG) nr 3821/85 - dodane przez rozporządzenie (WE) nr 2135/98 i zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1360/2002
 - (ii) Druga wersja: spełniające wymagania załącznika I B do rozporządzenia (EWG) nr 3821/85 - zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 266/2009, z wyjątkiem pkt 3.1, 3.8, 3.9, 3.11, 3.20, 8.2, 9.2, 12.3, 12.4 i 13 załącznika do tego rozporządzenia;
 - (iii) Trzecia wersja: spełniające wymagania załącznika I B do rozporządzenia (EWG) nr 3821/85, zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 1266/2009
- c) tachograf inteligentny, którego wymagania techniczne określono w załączniku I C do rozporządzenia (UE) nr 2016/799.

II. IDENTYFIKACJA TACHOGRAFU, KTÓRY MA BYĆ ZAINSTALOWANY

1. Daty, w których obowiązują różne wymagania dotyczące tachografów

Wymagania techniczne prowadzące do różnych generacji i wersji tachografów zostały stopniowo wprowadzone do prawodawstwa Unii. Przepisy te określają daty, w których różne wymogi dotyczące tachografów stały się obowiązkowe w zależności od daty oddania pojazdów do eksploatacji. Są to następujące:

- Pojazdy wprowadzone do użytku po raz pierwszy przed dniem 1 maja 2006 r. powinny być wyposażone w tachograf analogowy.
- Pojazdy wprowadzone do użytku po raz pierwszy między 1 maja 2006 r. a 30 września 2011 r. powinny być wyposażone w pierwszą wersję tachografu cyfrowego
- Pojazdy wprowadzone do użytku po raz pierwszy między dniem 1 października 2011 r. a dniem 30 września 2012 r. powinny być wyposażone w drugą wersję tachografu cyfrowego
- Pojazdy wprowadzone do użytku po raz pierwszy między 1 października 2012 r. a 14 czerwca 2019 r. powinny być wyposażone w trzecią wersję tachografu cyfrowego
- Pojazdy zarejestrowane po raz pierwszy od dnia 15 czerwca 2019 r. powinny być wyposażone w tachograf inteligentny.

MATT R.P. Trączyński Sp.J.
ul. Północna 44,
64-000 KOŚCIAN
NIP: PL6980011500tel. +48 (65) 512-12-59
+48 (65) 511-70-45, 46
fax +48 (65) 512-69-65
e-mail: matt@matt.pl www.matt.plKonto: MATT-MFP004-1003.5.1.0
BZ WBK I o/Kościan
55 1090 1274 0000 0000 2701 1679
BS Kościan
36 8666 0004 0102 9030 2000 0001

2. Odpowiednia data ustalenia, który tachograf należy zainstalować i używać

a) Zasada

Pojazd zostaje oddany do eksploatacji po raz pierwszy w dniu jego rejestracji w państwie członkowskim. Dlatego też właściwą datą dla określenia, która generacja tachografu i która wersja tachografu cyfrowego musi być zainstalowana i wykorzystana, jest data rejestracji tego pojazdu. Zasada ta obowiązuje niezależnie od tego, czy pojazd ten został wyprodukowany w Unii, czy sprowadzony z państwa trzeciego jako nowy pojazd lub używany pojazd.

b) Specyficzna sytuacja tachografów cyfrowych objętych rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1266/2009

W rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1266/2009 wprowadzono drugą i trzecią wersję tachografu cyfrowego. Wymagania techniczne dotyczące każdej z tych wersji zaczęły obowiązywać w różnych terminach (dla wersji drugiej od 1 października 2011 r. i dla wersji trzeciej od 1 października 2012 r.), m. in. wymagania techniczne dotyczące tachografów uległy zmianie w bardzo krótkim czasie (jeden rok).

Zgodnie z wymogami od 239 do 243 załącznika I B tachograf jest najpierw instalowany, a następnie uruchamiany; producenci pojazdów lub monterzy aktywują zainstalowany sprzęt rejestrujący przed użyciem pojazdu w zakresie objętym rozporządzeniem (WE) nr 561/2006.

W punkcie 7 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1266/2009 wyjaśnia się w tym względzie, że niniejsze rozporządzenie nie wymaga zastąpienia funkcjonującego tachografu cyfrowego zainstalowanego przed datą jego zastosowania. Oznacza to, że działająca pierwsza lub druga wersja tachografu cyfrowego zainstalowanego w pojeździe nie musi być zastępowana wersją drugą lub trzecią, nawet jeżeli zmieniły się wymagania techniczne między instalacją a aktywacją tachografu z jednej strony i rejestracją pojazdu z drugiej strony.

Dlatego, jeżeli tachograf cyfrowy został zainstalowany w pojeździe i aktywowany, nie trzeba go wymieniać na nowszą wersję, nawet jeśli data rejestracji pojazdu ("oddany do eksploatacji") wymagałaby instalacji nowszej wersji.

Przykład 1 (wymagania zmiany z pierwszej wersji na drugą):

Autobus został wyprodukowany wiosną 2011 r., zainstalowany jest tachograf pierwszej wersji i aktywowany w sierpniu 2011 r. Pojazd zarejestrowano w listopadzie 2011 r.

Chociaż pojazd oddany do eksploatacji w październiku 2011 r. musiałby być wyposażony w tachograf cyfrowy drugiej wersji, tachograf pierwszej wersji zainstalowany i aktywowany w sierpniu 2011 r. nie musi być zastępowany.

MATT R.P. Trączyński Sp.J.
ul. Północna 44,
64-000 KOŚCIAN
NIP: PL6980011500tel. +48 (65) 512-12-59
+48 (65) 511-70-45, 46
fax +48 (65) 512-69-65
e-mail: matt@matt.pl www.matt.plKonto: MATT-MFP004-1003.5.1.0
BZ WBK I o/Kościan
55 1090 1274 0000 0000 2701 1679
BS Kościan
36 8666 0004 0102 9030 2000 0001

Przykład 2 (wymagania przejścia z drugiej wersji na trzecią wersję):

Autobus został wyprodukowany wiosną 2012 r., zainstalowany jest tachograf drugiej wersji i aktywowany w sierpniu 2012 r. Pojazd zarejestrowany jest w listopadzie 2012 r.

Chociaż pojazd oddany do eksploatacji w październiku 2012 r. musiałby być wyposażony w trzecią wersję tachografu cyfrowego, tachograf drugiej wersji zainstalowany i aktywowany w sierpniu 2012 r. nie musi być zastępowany

Punkt 7 preambuły odnosi się tylko do sytuacji, w których tachograf jest zainstalowany i działa; nie pozwala na zainstalowanie już aktywowanej wcześniejszej wersji tachografu w pojeździe, które do daty rejestracji wymaga nowszej wersji.

3. Wymiana tachografu lub jego komponentów

a) Wymiana tachografu

Prawodawstwo Unii nie zawiera żadnych ogólnych przepisów dotyczących wymiany tachografu, czy to w następstwie awarii tachografu, w części czy w całości, czy dobrowolnego zastąpienia.

Jednakże art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 2135/98 przewiduje konkretną, wciąż obowiązującą, zasadę, która stanowi, co następuje:

"Od dnia wejścia w życie przepisów lit. a), pojazdy używane do przewozu osób, które mają więcej niż osiem miejsc poza miejscem kierowcy i których maksymalna masa przekracza 10 ton, a także pojazdy używane do przewożenia towarów o masie maksymalnej przekraczającej 12 ton, zarejestrowane po raz pierwszy od dnia 1 stycznia 1996 r., o ile przekazywanie sygnałów do urządzenia rejestrującego, w które są wyposażone, jest wyłącznie elektryczne, spełnia wymagania załącznika IB do rozporządzenia (EWG) nr 3821/85, w przypadku zastąpienia wymienionego sprzętu."

Przepis ten zobowiązuje właścicieli pojazdów objętych tym przepisem do zastąpienia urządzenia rejestrującego, co oznacza tachografy lub ich części, najnowszą wersją tachografu cyfrowego.

Tachografy pojazdów nieobjętych zakresem niniejszego przepisu mogą zostać zastąpione tachografami odpowiadającymi dacie rejestracji pojazdu.

MATT R.P. Trączyński Sp.J.
ul. Północna 44,
64-000 KOŚCIAN
NIP: PL6980011500tel. +48 (65) 512-12-59
+48 (65) 511-70-45, 46
fax +48 (65) 512-69-65
e-mail: matt@matt.pl www.matt.plKonto: MATT-MFP004-1003.5.1.0
BZ WBK I o/Kościan
55 1090 1274 0000 0000 2701 1679
BS Kościan
36 8666 0004 0102 9030 2000 0001

Rozporządzenie (UE) nr 165/2014 nie zawiera również żadnych przepisów dotyczących wymiany tachografu lub jego komponentów. W art. 9 ust. 1, w połączeniu z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/799, przewiduje on, że tachografy zainstalowane w pojazdach zarejestrowanych od 15 czerwca 2019 r. będą tachografami inteligentnymi.

Prowadzi to do:

- W przypadku pojazdów, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 2135/98, tachograf analogowy i tachograf cyfrowy należy wymienić na tachografy cyfrowe odpowiadające załącznikowi IB z chwilą zastąpienia (pierwsza, druga lub trzecia wersja tachografu cyfrowego w zależności od daty wymiany). Jak wspomniano w punkcie II. 1, obecna wersja załącznika I B, która obowiązuje od 1 października 2012 r., wymaga użycia tachografu cyfrowego trzeciej wersji.
- Tachograf inteligentny w pojeździe zarejestrowanym na dzień 15 czerwca 2019 r. będzie musiał zostać zastąpiony inteligentnym tachografem, ponieważ pojazdy zarejestrowane po tej dacie muszą być wyposażone w inteligentny tachograf.

Przykłady (dotyczące pojazdów, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 2135/98):

Przykład 1:

Pojazd został po raz pierwszy oddany do użytku w grudniu 2005 r. i wyposażony w tachograf analogowy. Tachograf przestał działać w maju 2012 r. i wymagał wymiany. Musi zostać zastąpiony przez tachograf cyfrowy drugiej wersji.

Przykład 2:

Po raz pierwszy pojazd został wprowadzony do eksploatacji w styczniu 2012 r. Tachograf drugiej wersji przestał działać w maju 2017 r. i należy go wymienić. Musi on zostać zastąpiony tachografem cyfrowym trzeciej wersji.

Przykład 3:

Po raz pierwszy pojazd został zarejestrowany w 2016 r. i został wyposażony w trzecią wersję cyfrowego tachografu. Jeżeli ten tachograf zepsuje się w grudniu 2019 r., musi zostać zastąpiony tachografem cyfrowym trzeciej wersji.

MATT R.P. Traczyński Sp.J.
ul. Północna 44,
64-000 KOŚCIAN
NIP: PL6980011500

tel. +48 (65) 512-12-59
+48 (65) 511-70-45, 46
fax +48 (65) 512-69-65
e-mail: matt@matt.pl www.matt.pl

Konto: MATT-MFP004-1003.5.1.0
BZ WBK I o/Kościan
55 1090 1274 0000 0000 2701 1679
BS Kościan
36 8666 0004 0102 9030 2000 0001

b) Wymiana elementów tachografu

Głównymi komponentami tachografu są czujnik ruchu i urządzenie rejestrujące.

Te same zasady i wytyczne, które określono powyżej, mają zastosowanie do wymiany tych części tachografu.

Ponieważ art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 2135/98 odnosi się wyłącznie do załącznika I B, tj. tachografy cyfrowe, i ponieważ rozporządzenie (UE) nr 165/2014 przewiduje jednoznaczne przepisy dotyczące wyposażenia starszych pojazdów w tachografy inteligentne, komponenty tachografu cyfrowego nie muszą być zastępowane przez elementy inteligentnego tachografu (nawet) po dniu 15 czerwca 2019 r.

Przykłady (dotyczące pojazdów, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 2135/98):

Przykład 1:

Czujnik ruchu tachografu cyfrowego drugiej wersji pojazdu zarejestrowanego w styczniu 2012 r. ulega awarii w lipcu 2017 r. Czujnik ruchu musi zostać zastąpiony czujnikiem ruchu tachografu cyfrowego trzeciej wersji.

Przykład 2:

W sierpniu 2017 r. właściciel pojazdu chce dobrowolnie zastąpić jednostkę pojazdu z tachografu pierwszej wersji pojazdu zarejestrowanego w maju 2011 r. Musi zastąpić ją jednostką przyrządu z tachografu cyfrowego trzeciej wersji.

Przykład 3:

Jednostka pojazdu tachografu cyfrowego trzeciej wersji pojazdu zarejestrowanego w maju 2014 r. ulega uszkodzeniu w styczniu 2020 r. Jednostka pojazdu musi zostać zastąpiona jednostką przyrządu tachografu cyfrowego trzeciej wersji.

4. Obowiązek zainstalowania tachografu w pojeździe będącym już w użyciu

Wymóg zainstalowania tachografu w pojeździe może również powstać po zarejestrowaniu pojazdu, na przykład ze względu na zmianę w jego użytkowaniu lub usunięciu zwolnienia krajowego.

MATT R.P. Trączyński Sp.J.
ul. Północna 44,
64-000 KOŚCIAN
NIP: PL6980011500tel. +48 (65) 512-12-59
+48 (65) 511-70-45, 46
fax +48 (65) 512-69-65
e-mail: matt@matt.pl www.matt.plKonto: MATT-MFP004-1003.5.1.0
BZ WBK I o/Kościan
55 1090 1274 0000 0000 2701 1679
BS Kościan
36 8666 0004 0102 9030 2000 0001

Prawodawstwo Unii nie przewiduje żadnych przepisów w przypadkach, w których obowiązek zainstalowania tachografu powstaje w przypadku, gdy pojazd jest już w użyciu. Biorąc jednak pod uwagę cele tego prawodawstwa, które mają na celu zwiększenie bezpieczeństwa na drogach i przestrzeganie warunków pracy kierowców, data powstania tego obowiązku określa generację lub wersję wymaganego tachografu. Wynika to z prawodawstwa mającego na celu korzystanie z najnowocześniejszego tachografu, nie zobowiązując jednocześnie do zastąpienia działającego już tachografu. Oznacza to w szczególności, że pojazdy, dla których potrzeba korzystania z tachografu powstaje od dnia 15 czerwca 2019 r., muszą być wyposażone w inteligentny tachograf.

Przykład:

Pojazd został po raz pierwszy oddany do użytku w maju 2011 r. Działał w promieniu 100 km od swojej bazy i dlatego nie potrzebował tachografu (zob. Art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 165/2014 w związku z art. (f) rozporządzenia (UE) nr 561/2006). Ten pojazd zaczyna działać w większym promieniu od stycznia 2017 r. Dlatego musi być wyposażony w tachograf. Data zmiany użytkowania prowadząca do obowiązku oznaczenia tachografu określa wersję zainstalowanego tachografu. Ponieważ zmiana użytkowania miała miejsce w styczniu 2017 r., wymagany jest tachograf trzeciej wersji.

5. Możliwość zrobienia "więcej", tj. zainstalowania nowszych typów modeli tachografów

Ponieważ poprawa techniczna zwiększa niezawodność, dokładność, przyjazność dla użytkownika i odporność na nieuczciwe manipulowanie tachografem, a tym samym usprawnia wdrażanie przepisów socjalnych dotyczących transportu, zawsze istnieje możliwość zainstalowania najnowszej generacji lub wersji tachografu niż wymagana, o ile spełnia on wymagania techniczne i zapewnione jest prawidłowe funkcjonowanie. Ze względu na cel tachografów i cele odpowiednich przepisów Komisja zdecydowanie zachęca do instalowania najnowszej generacji lub wersji tachografu w każdym pojeździe.

6. Ułatwienia dla starszych pojazdów w odniesieniu do tachografu cyfrowego trzeciej wersji

Tachograf cyfrowy trzeciej wersji wymaga - oprócz podłączenia do czujnika ruchu - podłączenia jednostki pojazdu do źródła informacji o ruchu, która jest niezależna od czujnika ruchu. Połączenie z takim niezależnym źródłem informacji o ruchu może być trudne w przypadku starszych pojazdów. Takie pojazdy nadal muszą być wyposażone w typ tachografu, jaki określono w niniejszych wytycznych. Jednak biorąc pod uwagę trudności techniczne, podłączenie tachografu do niezależnego źródła informacji nie powinno być obowiązkowe w przypadku pojazdów zarejestrowanych przed dniem 1 października 2012 r. podczas instalowania tachografu cyfrowego trzeciej wersji